

Sisältö

Alkusanat	11
-----------------	----

I Sattuma vai tarkoitus?

Elämä on – mutta mitä?	17
Kirjan rakenne ja lukuohje	23
Kaksi uudistamisen ja itsekasvatuksen tapaa	28
Sydämen ajattelu	31

II Elämän tarkoituksettomuuskokemuksen taustaa

Henkisistä sfääreistä aineen valloitukseen ja vieraantumiseen	41
Keskiajalta nykyaikaan – yleiskatsaus	41
Pari positiivista esimerkkiä 1800-luvulta ja 1900-luvun alusta	46
Vapautumisen vuosikymmen ja rakkauden idean nousu	48
Itsetutkiskelun voimistuminen	52
1980-luvulta nykyisyyteen	53
Viimeaikainen sosiaalisen elämän ilmastonmuutos	57
Uskomus tarkoituksettomasta elämästä	59
Nykyajan haaste: voimattomasta optimismista voimalliseen?	64
Kohti transmodernia synteesiä?	66
Rakkauden renessanssi	70

III Vaihtoehtoja elämän tarkoitukseksi

Neljä filosofista vastausehdotusta	75
Syvin tarkoituksellisuus neljän näkökulman yhdistelmästä	75
Kollektivistiset ja individualistiset tiet	77
Sosiaalinen elämä – "perheonnen tie"	81
Erakon ja luonnonyhteyden tie	83
Koulutus ja työelämä	87
Perimmäiset koulutukseen liittyvät kysymykset	88
Humanismin ja teknologian dialektiikka	89
Koulutuksen arvot hyvinvoinnin perustana	90
Ihmisen välineellistäminen	92
Miksi teen työtä? – kohti laadukasta työmotivaatiota	94
Haaste kaikille koulutusinstituutioillemme	101
Onnellisuus	104
Onnen monet kasvot	104
Onni on sisäisen maailmamme tila	108

IV Tie uuteen, tarkoitukselliseen maailmaan?

Ihmisen ja ihmiskunnan seuraavat askeleet	113
Dogmatiikan hylkääminen	118
Rakkauttomuuden oppiminen – minuuden kadottaminen	120
Itsekseni tuleminen	125
Vapaus ja minä	130
Autenttinen minuus – 2000-luvun suuri haaste	132
Tietoisuuden evoluutio	135
Tiede on tiedostamista ja tien kulkemista tältä pohjalta	137
Kuitenkaan tiede ei tiedosta vaan ihminen	137
Henkiset ja materialistiset näkökulmat	141
Suurten opettajien ja uskontojen perussanoma	141
Materialististen näkemysten perussanoma	143
Henkisten ja materialististen oppien vääristymät	144

Henkisten ja materialististen näkemysten synteesi	144
Ihmettely – tottumusten toiselle puolelle	147
Sanat – sormia, jotka viittaavat kuuhun	150

V Uuden ”kopernikaanisen kumouksen” teoreettiset perusteet

Miksi ei-aineellista todellisuutta pitäisi tutkia ja käsitteellistää?	155
Ykseyden oivaltaminen	159
Latteasta maakäsityksestä latteaan elämäkäsitteeseen.	161
Vastaväitteitä	164
”Ikuisia henkiä”?	167
Vapaus ja kohtalo – uusia tutkimusalueita	178
Eroon epätieteellisyyden pelosta	181
Ihminen on ”välitila”	185
Ihmisenä olemisen idea ja uusi aikakausi	187
Elämän moniulotteinen tarkoituksellisuus.	191
Ihminen kulttuuriolentona	192
Ihminen luonnonolentona.	194
Ihminen kohti vapautta pyrkivänä korkeampana minänä	196
Perimmäinen tarkoitus – rakkauden koulut.	200
Mistä Lordi-ilmiö kertoo?	201
Lopulta: keitto on syötävä ja elämä elettävä.	205

VI Teoriasta käytäntöön – elämän tarkoitus arjessa ja kriiseissä

Rakkaus.	209
Tämän hetken täyteys	214
Kiinnekohdat	216

Arjen tarkoituksellisuus ja tietoisuuden evoluutio	218
Pelko	221
"Ihminen on aina enemmän kuin..." -ajattelu käytännössä	223
Sairauksien tarkoituksellisuus.	226
Sairaus lahjana.	226
Sairaus aitouden opettajana.	229
Sairaus tietoisuuden lisääjänä	231
Kärsimysten merkitys ja kärsimyksistä vapautuminen	233
Valomme ja varjomme kohtaaminen	236
Anteeksianto.	241
Peruskysymys: "Kuka minä olen?"	243
Elämän sisäiset ja ulkoiset päämäärät.	252
Aikuisen ikäkaudet.	255
Elämän tarkoitus ja kuolema.	259

VII Ilo pitkästä itkusta – soveltava yhteenveto

Perimmäinen todellisuus ja vaikein oppiläksy	267
Rohkeus olla oma itsensä ja tuoda julki totuutensa	269
Luojuutensa löytänyt.	271
Kärkytetä itsensä oivaltamiseen.	273
Kestävä ilo	275
Vapaa tahto vai kohtalon määräämä tulevaisuus?	278
Ihmisen ydinolemus – tie, totuus ja elämä	281
Olenko minä ruumiissani vai ruumiini minässäni?	284
Olen, siis ajattelen	286

VIII Visio konkreettisesta elämäkoulusta

Kokonaisvaltaisen ihmiskäsityksen todeksi elämisen haaste	291
Pelosta rakkauteen – sodasta rauhaan.	293
Koululaitos ja elämäkoulun periaatteet.	294
Tulevaisuuden opettajuus ja opettajankoulutus	296
Oppimaan oppimisesta kasvamaan kasvamiseen	297
Armeijat rakkauden ja rauhan elämäkouluiksi	302
Elämäkoulun vastaava rehtori	304
Elämän kiertokoululainen	306
Takaisin Kuusamoon	308
Olla ja tulla.	308
Nukkua ja herätä – kuolla ja syntyä.	310
Uusi kevät.	312
Lähteet	317

Itsekasvatustehtävät

Ensimmäinen itsekasvatustehtävä	38
Toinen itsekasvatustehtävä	152
Kolmas itsekasvatustehtävä	261
Neljäs itsekasvatustehtävä	315

Terapeuttiset harjoitukset

Terapeuttinen harjoitus omien varjojen ja valojen kohtaamiseksi	238
Terapeuttinen harjoitus oman elämän tarkoituksen löytämiseksi	261

”Rakkausrunot”

Etsin	22
Ajattelun uni	72
Ihminen, joka kadut mennyttä	110
Pönäkkä peukalo	135
Ihmeellinen maailma	152
Kummallinen aika	177
Kaikkien muotojen takana	180
Kaikki – jopa leikkiä	194
Rakkausrovasti	206
Velvollisuus	218
Lopultakaan en tiedä	225
Vapisin pelossa, jotta voisoin levätä rakkaudessa	235
Elämäni tarkoitusta etsin	243
Kärsimys kysyy	251
Herääminen	276
Itken menetettyä	281
Nyt voin rakastaa	283
Samastuminen	287
Sekä että ja ikuisesti nyt	305
Meitä onkin vain yksi	306
Ovi, joka hiljaa odottaa	313
Mistä rakkauden löytää?	314
Oman minuuteni äärelle (lukijan oma rakkausruno)	316